

بسترهای هدایت پذیری انسان‌ها و نشانه‌های آن از دیدگاه قرآن

حمید مرادی^۱، یداله ملکی^۲

^۱ دانشجوی دکترای گروه علوم قرآن و حدیث، واحد خرم‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، خرم‌آباد، ایران

^۲ هیئت علمی گروه علوم قرآن و حدیث، واحد خرم‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، خرم‌آباد، ایران

چکیده

خداوند متعال برنامه هدایت‌گری و هدایت‌پذیری موجودات را از آغاز هبوط آدم (ع) بر روی زمین بخصوص انسان‌ها به دو طریق تکوینی و تشریحی قرار داده است. با مطالعه قرآن این موضوع برای ما روشن می‌شود. از دیدگاه قرآن هدایت انسانها سنت حتمی الهی است که قرآن در آیات متعدد به این امر اشاره فرموده است. و هم‌چنین خداوند متعال در قرآن بهره‌مند ساختن امت‌ها از هدایت و هادی را جز سنت‌های حتمی خود می‌داند که در قرآن به این امر اشاره شده است. خداوند بحث ناتوانی بشر برای هدایت بدون وحی و استمداد الهی را امری غیر ممکن می‌داند و در این زمینه به ناتوانی معبودان باطل مشرکان از هدایت انسانها و همچنین ناتوانی پیامبر (ص) بر هدایت گمراهان در صورت عدم تعلق مشیت و اراده خداوند بر آن هدایت، اشاره کرده است. در اینجا به مباحث زمینه‌های هدایت‌پذیری و نشانه‌های هدایت‌پذیری از دیدگاه قرآن پرداخته می‌شود.

کلمات کلیدی: هدایت، رشد، انسان، قرآن

مقدمه

به نیابت از گشاینده دروازه‌های هدایت مهدی آل محمد و چراغ هدایت حضرت امام حسین (ع) آن چراغ روشنگر تاریکی‌ها و کشف‌کننده پوشش‌ها و راه‌نما و هادی و گشاینده دروازه‌های هدایت و مسدودکننده درهای هلاکت و نابودی، بر آن شدم تا این مقاله را در باب هدایت انسان در قرآن بنگارم که به سوی درهای هدایت رهنمون باشد و از راه‌های هلاکت دور سازد. بررسی همه‌جانبه هدایت انسان در قرآن که اولین رسالت اوست رساله‌ای مستقل می‌طلبد. هدایت اصیل‌ترین، جاودانه‌ترین و زیبا‌ترین راز هستی و نیازآدمی است که در این راه مؤمنان و عالمان فراوان برای دفع توطئه و گمراهی مانعان هدایت جان‌فدا کرده‌اند. در این میان نقش و تأثیر ادیان و پیامبران الهی به ویژه اسلام و پیامبرگرامی اسلام و جانشینان برحق او